

Ceny výrobců v prosinci klesaly, předznamenávají další snížení cen potravin

Ekonomický komentář Jakuba Seidlera, hlavního ekonoma ČBA

17. 1. 2024

Ceny výrobců v prosinci pokračovaly obdobně jako v předešlém měsíci v poklesu. Ceny průmyslových výrobců se meziměsíčně snížily nad očekávání trhu o 0,5 %, pokračoval také pokles cen zemědělských výrobců, ačkoli ty v prosinci obvykle rostou, ceny ve stavebnictví nepatrně vzrostly, ale nevybočovaly z běžného vývoje. Ceny služeb sice stagnovaly, ale v prosinci obvykle klesají. Dnešní čísla obecně však potvrzují pokračující deflační a v některých kategoriích i deflační trend a předznamenávají další pokles cen potravin pro konečné spotřebitele (graf 1 a graf 2 pro celoroční vývoj). Lednová inflace by tak nakonec mohla překvapit z důvodu vývoje cen potravin směrem dolů.

Ceny průmyslových výrobců v prosinci poklesly o 0,5 % mom, zatímco konsensus analytiků očekával pokles o 0,2 %. Meziroční dynamika pak mírně zrychlila z 0,8 % yoy na 1,4 % (očekávání + 1,7 % yoy, graf 1). Většina cenového vývoje v prosinci však byla tažena cenami koksu a ropnými produkty, ty tak stály jak za meziměsíčním poklesem, z důvodu nízké srovnávací základny, tak i za meziročním růstem cen průmyslových výrobců. Ceny výrobců potravin poklesly meziměsíčně již 10. měsíc v řadě a klesají již i z meziročního pohledu o 4,1 % yoy. To je pozitivní zpráva z toho titulu, že tyto ceny do velké míry předurčují i vývoj cen potravin ve spotřebitelském koši a předznamenávají tak další pokles cen potravin, který nastal v prosinci nejen z meziměsíčního pohledu, ale již i meziročního (graf 3).

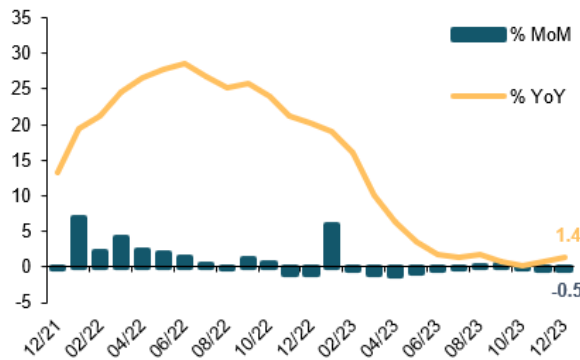
Ceny zemědělských výrobců pokračovaly v prosinci v poklesu, ačkoli byl pokles menší než v listopadu. Snížení cen o 1,2 % však bylo mimo běžnou sezónnost, jelikož ceny obvykle v prosinci rostou (graf 4). Tento vývoj byl tažen zejména cenami rostlinné výroby. Meziroční pokles cen zemědělských výrobců tak v prosinci zesílil a dosáhl -23 % u rostlinné a -13 % u živočišné výroby (graf 5). Za celý rok 2023 poklesly ceny zemědělské výroby o 6 %, v roce 2022 však vzrostly o téměř 32 % (graf 2).

Ceny stavebních prací meziměsíčně nepatrně rostly (0,1 %), což je v souladu s běžným vývojem, ceny jsou zároveň jen předběžné.

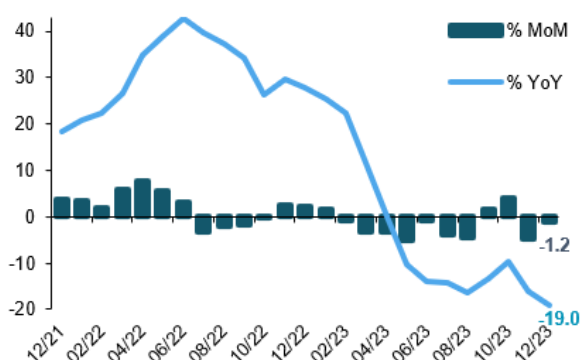
Ceny služeb pro podniky stagnovaly, běžně však v prosinci klesají. Vývoj mimo běžnou sezónnost byl patrný zejména u reklamních služeb a služeb v oblasti zaměstnanosti.

Celkově prosincová čísla potvrzují pokračující deflační a v některých složkách i deflační trend v kategorii cen pro podniky, což je pozitivní zpráva pro letošní průběh inflace, ačkoli důležité budou stejně jako v případě spotřebitelské inflace také údaje za leden. Deflační průběh cen zemědělců a výrobců potravin pak naznačuje další pokles cen potravin, který již ve větší míře započal v prosinci. Lednová inflace by tak nakonec mohla překvapit z důvodu vývoje cen potravin směrem dolů, centrální banka však bude na svém únorovém jednání spíše stále opatrná a sníží sazby jen kosmeticky, výraznější pokles by pak mohl přijít až koncem března, kdy budou lednová inflační čísla již známá.

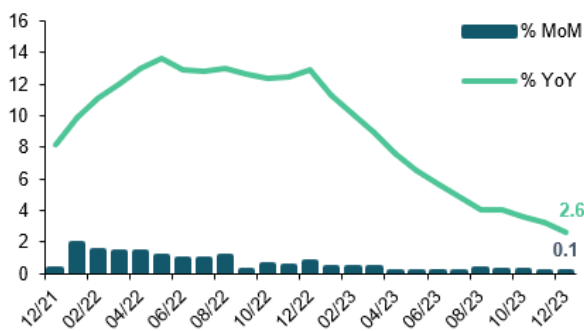
Průmysloví výrobci

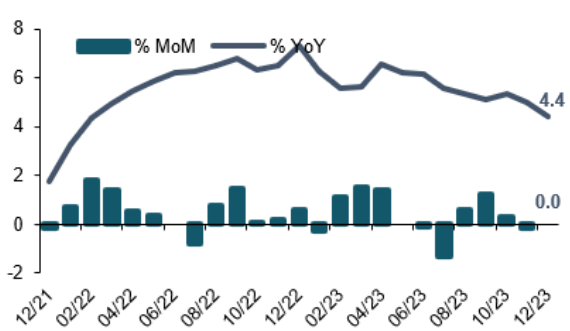
Zemědělská výroba

Stavební práce

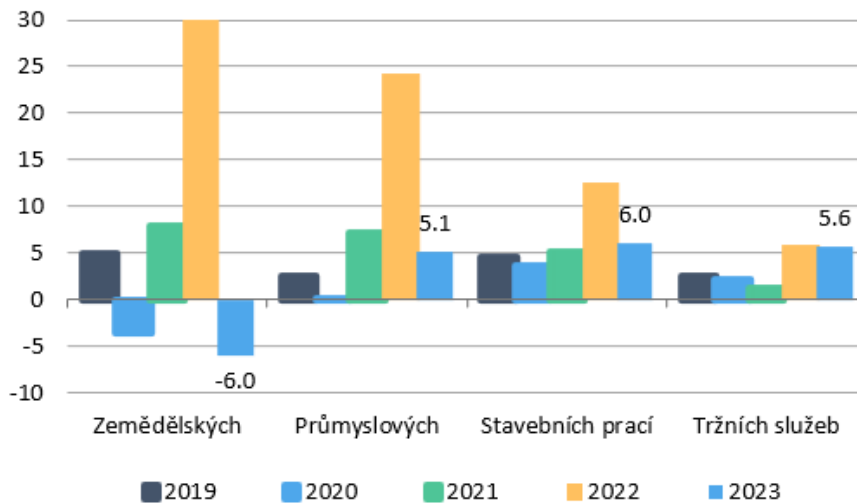

Služby

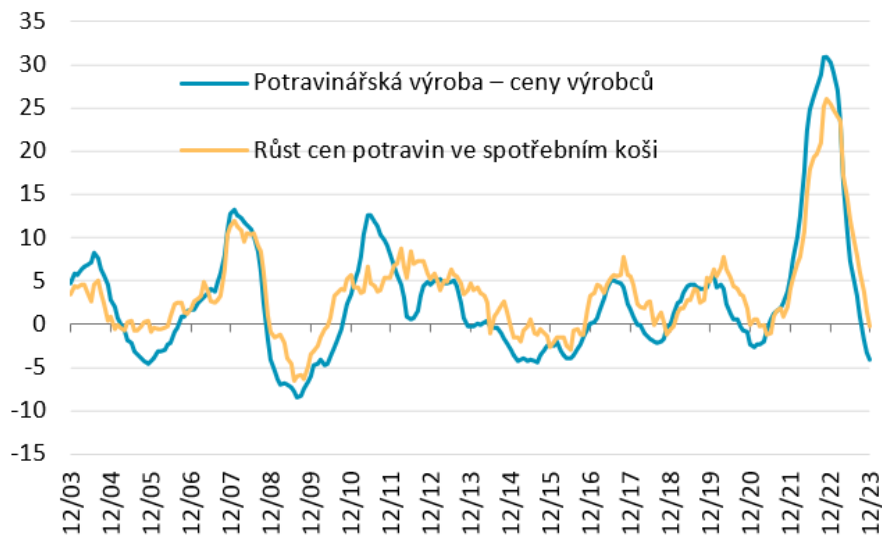
Pramen: ČSÚ, ČBA

Růst cen výrobců - roční průměr v %

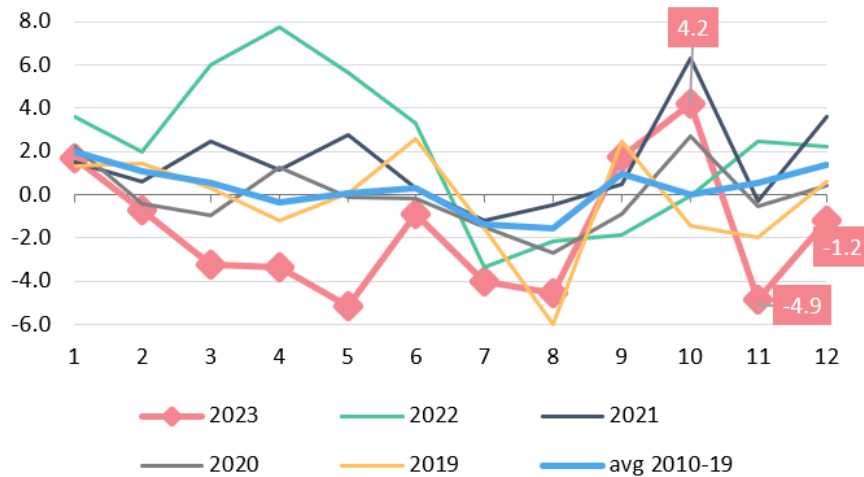
Pramen: ČSÚ, ČBA

Ceny potravin a ceny potravinářských výrobců (% yoy)

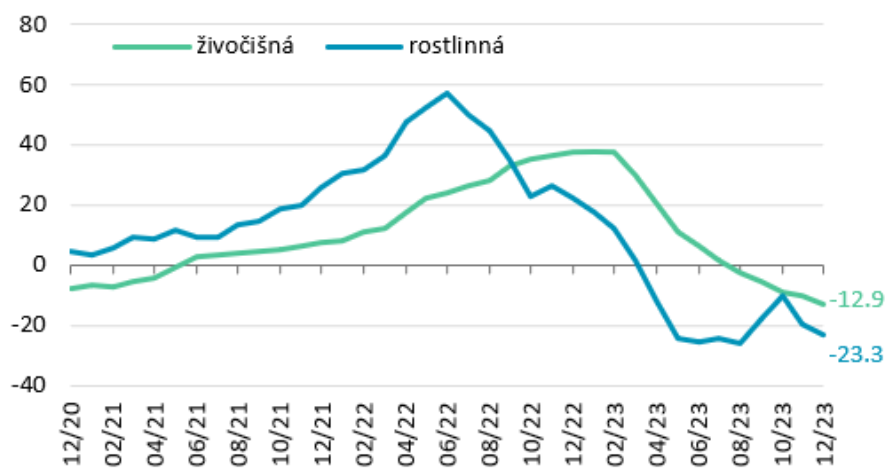
Pramen: ČSÚ, ČBA

Meziměsíční růst cen zemědělské výroby (% mom)

Pramen: ČSÚ, ČBA

Ceny zemědělských výrobců (% yoy)

Pramen: ČSÚ, ČBA